

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Podpredsednik češkoslovaškega ministrskega sveta

o zadnjem predlogu praške vlade

ki pomeni mejo, preko katere državniki ČSR ne morejo več iti

Praga, 8. sept. KTS. Češkoslovaški prometni minister, podpredsednik ministrskega sveta, je dal dopisniku časopisa »Lidove Noviny« izjavo, v kateri je med drugim dejal:

»Vladni predlog glede sudetskih Nemcev pomeni zadnjo mejo, preko katere zastopniki češkoslovaške države ne morejo več iti, če žele na vsem ozemlju češkoslovaške republike ohraniti suverenost države. Želim, da bi sudetski Nemci upoštevali našo iskrenost do njih. To je tudi želja vsega češkoslovaškega naroda, katerega politična zrelost je znana. Prepričan sem, da bo ravno ta politična zrelost pripomogla k temu, da bo češkoslovaški narod pravilno domel zadnje sklepe naše vlade ter da bo odobril naše dosedanje ponudbe. Prav tako sem prepričan, da podlaga, ki jo predlaga vlada, nudi popolno možnost za sporazum in pošteno ter trajno sodelovanje. Če sudetsko-nemška stranka sprejme naše predloge — jaz namreč res ne razumem, zakaj jih ne bi sprejela — je vlada prepričana, da bi zavladalo ozračje dobre volje in pomirjivega duha tudi na nemški strani. Poznam v podrobnosti vladni predlog in sem prepričan, da daje največjo možnost za zadovoljitev naših nemških sodržavljanov ter da popolnoma jamči za njihove pravice in njihove interese. Na drugi strani pa sem prepričan, da bo sporazum na podlagi, ki jo predlagamo, služil tudi interesom češkoslovaškega naroda, če bo suverenost in varnost države — pri čemer trdno vztrajamo — upoštevana in spoštovana.«

Skrivnostne vesti o Henleinu

Nürnberg, 8. septembra. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča: Snoči se je zvedelo, da je Henlein odpoloval iz Nürnberga na Češkoslovaško takoj po svojem razgovoru s Hitlerjem. Njegov odhod je najstrožje tajen. Henlein se bo vrnil v

Nürnberg verjetno jutri, to je v petek, v soboto pa se bo udeležil čajanke, ki jo prireja Ribbentrop. Na tej čajanki bo tudi kancler Hitler.

Praga, 8. septembra. AA. (DNB.) Sudetsko-nemška stranka uradno poroča: Trditve agencije Reuter, po katerih bi sudetsko-nemški poslanec Kundt odpotoval v Nürnberg in nesel kanclerju Hitlerju načrt praške vlade kot osnovo za nova pogajanja, je popolnoma neresnična. Prav tako ni res, da bi bil Henlein odpotoval iz Nürnberga.

Nürnberg, 8. septembra. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča: Vodja sudetsko-nemške stranke Konrad Henlein, ki se mudi kot Hitlerjev gost v Nürnbergu, se je prehladil in po nasvetu zdravnikov ne sme zapuščati svoje sobe.

Nürnberg, 8. sept. c. DNB je sicer zanikal, da bi bil Henlein ponoči odšel v Prago, kjer naj bi dal navodila vodstvu stranke zaradi dogodka v Moravski Ostravi. Toda tu se trdovratno širijo vesti, da je bil Henlein v ČSR in da se je danes s posebnim letalom vrnil v Nürnberg.

Praga, 8. septembra. AA. (Reuter.) Vodja sudetskih Nemcev Konrad Henlein se še vedno mudi v Nürnbergu. Vodstvo sudetsko-nemške stranke izjavlja, da bo Henlein ostal v Nürnbergu verjetno do prihodnjega ponedeljka.

Runciman še vedno samo „poročevalec“

Praga, 8. septembra. c. Lord Runciman je bil danes dopoldne zopet pri predsedniku republike dr. Benešu.

Tajništvo lorda Runcimana izjavlja, da ni res, da misli lord Runciman podati te dni kako izjavo. Tudi ni res, da bi lord Runciman mislil odpotovati iz Prage in zapustiti Češkoslovaško, češ da je utrujen.

Tudi uradni krogi v Londonu nimajo nikakega potrdila na vesti, da bi lord Runciman želel odložiti svojo kratko misijo.

Niso še poravnani izgredi v Moravski Ostravi

novi politični nemiri — v Opavi

Praga, 8. septembra. c. Še ni pojasnjen večerajšnji spopad v Moravski Ostravi in zaradi katerega je sudetska nemška stranka prekinila pogajanja z vlado, že se je danes odigral nov incident, tokrat v Opavi, prestolnici češkoslovaške Šlezije.

Skupina žensk se je podala na dvorišče šolskega poslopja, kjer je protestirala proti postopanju v šoli. Policija je zahtevala, naj se ženske odstranijo in ker se pozivu policije niso hotele vdati, je policija zaprosila podžupana, ki je član sudetske stranke, naj ženske spravi z dvorišča šolskega poslopja. Zenske so nato hotele oditi v sprevedu na Trg republike, policija pa jih je pred vhomom na trg pozvala, naj se razidejo. Zenske so se na videz uklonile, za hrbtom policije pa so se zopet strnile v spreved, zmerjale policijo, vzklikale in demonstrirale.

Nemški tisk o dogodku v Moravski Ostravi

„Vlada v Pragi ne obvladuje položaja“

Berlin, 8. sept. KTS. Nemško časopisje se obširno bavi s položajem v češkoslovaški republiki in o ukinitvi razgovorov češkoslovaške vlade in sudetsko-nemške stranke. Kakor na zapoved obširno piše o incidentu v Moravski Ostravi in trdi, da je to najboljši dokaz, da češkoslovaška vlada ni gospodar položaja in da se zaradi tega z njo ne morejo voditi nikaki razgovori. Nemško časopisje pristavlja, da vlada v Češkoslovaški popolna anarhija in da praška vlada ne more dati nikakega

jamstva, da bi v primeru, če bi podpisala pogodbo s sudetskimi Nemci, mogla tudi poskrbeti, da bi se pravice sudetskih Nemcev, ki bi jih dobili po sporazumu, tudi izvajale, ker bi podrejeni organi češkoslovaško vlado pustili na cedilu in ne bi hoteli izvrševati njenih ukrepov. Nemško časopisje trdi in očita češkoslovaški vladi, da hoče razgovore s sudetsko-nemško stranko zavlačevati tako dolgo, dokler ne pride dovoljen moment, da bi mogla odbiti vsake pravice sudetskih Nemcev.

Po mnenju angleškega tiska

Nemci dogodke v Moravski Ostravi preveč izrabljajo

Angleško časopisje se precej obširno bavi z dogodki v Moravski Ostravi. Piše, da se v današnji razburljiv dobli odigravajo taki mali neznaatni incidenti povsod, in da se zaradi tega ne more vzeti na znanje izjave sudetsko-nemške stranke, da so ti incidenti povod za prekinitev razgovorov a češkoslovaško vlado. Nasprotno se smatra, da so se razgovori prekinili samo zaradi tega, da se za deva zavleče do Hitlerjevega govora. Značilno je, da so v Nürnbergu obveščeni, da je sudetska nemška stranka novi načrt praške vlade odbila, dasi ta načrt še ni bil objavljen.

»Daily Express« javlja iz Nürnberga, da je Henlein, čeprav je bolehen, imel konferenco s Hitlerjem in je takoj po končani konferenci odpotoval v Češkoslovaško. List opozarja, na kako propagandističen način izrablja nemški tisk incidente v Moravski Ostravi. Po najnovejših informacijah je Hitlerjevo potrpljenje faktično izčrpano in v diplomatskih krogih se boje, da bo Hitler zahteval plebiscit. Ta zahteva bi po mnenju lista postavila Francijo in Anglijo v zelo težak položaj.

»Daily Herald« se obširno bavi z incidentom v Moravski Ostravi in z izzivanjem sudetskih Nemcev ter javlja o velikem tihoapljenju orožja iz Nemčije v Češkoslovaško. Na neki obmejni postaji je bilo zaplenjenih 1900 pušk, pri Freiwautu pa 200 samokresov, ki so bili skriti v parafinu.

V svojem poročilu »Tempse« posebno poudarja besedo iz večerajšnjega komunikacije sudetske nemške stranke, v katerem ta poudarja, da češkoslovaška vlada ni v dovoljni meri gospodar položaja. Ieti list javlja iz Nürnberga, da se tam ostro kri-

tizira novi načrt češkoslovaške vlade, ki po mnenju nemških krogov nikakor ni podlaga za sporazum med Nemci in Čehi. Isti krogi so pa v privatnem razgovoru priznali, da se od sudetskih Nemcev zahtevana avtonomija nikakor ne sklada s sigurnostjo države, kakor je to Češkoslovaška.

Chamberlain in Halifax morata biti v Londonu

London, 8. sept. c. Danes zjutraj se je vrnil v London predsednik vlade sir Neville Chamberlain in se ob 11 sestal s Halifaxom, ki ga je spremljal državni podtajnik v zunanjem ministrstvu sir Cadogan. Na sestanek sta nato prišla še finančni minister sir John Simon in sir Robert Vansittart. Sestanek je trajal do 13.30 in sta nato ostala oba ministra še na kosilu pri predsedniku vlade. Posvetovanja so se popoldne nadaljevala in je Chamberlain sprejel oboroževalnega ministra sira Thomasa Inskipa in letalskega ministra Wooda.

Po teh sestankih je bilo objavljeno, da seje vlade ne bo, pač pa so vsi ministri v okolici Londona.

Po današnjih posvetih članov vlade je bilo objavljeno, da zunanji minister lord Halifax ne bo odšel v Zenevo na otvoritev zasedanja Zveze narodov, ker je njegova navzočnost v Londonu vsaj še za nekaj dni nujna.

Danes popoldne je sprejel sovjetskega veleposlanika Majskega in poljskega odpravnika poslov.

Varšava, 8. septembra. (KTS.) »Gazeta poljska« objavlja poročilo svojega posebnega dopisnika iz Nürnberga, ki pravi, da bo v primeru, če zadnji predlogi češkoslovaške vlade ne bi bili sprejeti, lord Runciman opustil svojo dosedanje vlogo poročevalca in bo postal posredovalec. V tem svojstvu bi lord Runciman predložil »peti načrt«. Če tudi ta Nemčije ne bi zadovoljil, bo imel kancler Hitler govor, v katerem bo zavzel stališče o imenu tretjega rajha.

Praga, 8. septembra. Odposlanstvo slovaške ljudske stranke je pod vodstvom poslanca dr. Tise lordu Runcimanu izročilo spomenico, ki vsebuje predloge za avtonomijo Slovaške.

Predlog iz Londona:

London, 8. sept. KTS. Iz Nürnberga javlja agencija »Ekshang telegrafo«, da se morajo sedaj, ko so se razgovori med češkoslovaško vlado in sudetsko-nemško stranko prekinili, ti razgovori voditi med Veliko Britanijo in Nemčijo.

Hitler, ki je nameraval prisostvovati na večerajšnji strankini skupščini ni prišel in mesto tega se je vršila daljša konferenca med zunanjim ministrom von Ribbentropom in Henleinom. Henlein se misli radi incidentov v Moravski Ostravi čim prej vrniti v Češkoslovaško.

Angleški amabasador Henderson, ki je prišel v Nürnberg, od sedaj še ni mogel govoriti s Hitlerjem, pa se je moral začasno zadovoljiti s von Ribbentropom.

Ista agencija javlja iz Berlina, da je nemško zunanje ministrstvo proučevalo nove češkoslovaške predloge in da za Nemčijo ti predlogi niso zadovoljivi in da pa mnenju nemškega zunanjeega ministrstva samo ponovno dokazujejo taktiko zavlačevanja s strani češkoslovaške vlad-

Major Atlee, voditelj delavske stranke je objavil obemem s Trade Unions proglas, v katerem zahteva, naj se parlament takoj skliče na zasedanje.

Vlada o tem še ni sprejela nobenega sklepa.

Politični odbor sudetske stranke je imel se o

Praga, 7. septembra. AA. (DNB.) Danes popoldne se je sestal politični odbor sudetsko-nemške stranke na sejo, po kateri bo vodstvo sudetsko-nemške stranke izdalo poročilo. Danes popoldne so se sestali zastopniki sudetskih Nemcev s predstavniki madžarske in poljske manjšine.

Praga, 8. septembra. c. Popoldne so londonski listi objavili vest, da je sudetska nemška stranka sklenila nadaljevati pogajanja z vlado na temelju novega Hodeževca predloga. Ob 18.30 v Pragi še niso ničesar vedeli o tem, da misli sudetska stranka izdati tako izjavo.

Sicer pa je bil poslanec Kundt dopoldne zopet pri Hodži. Govorila pa sta samo o večerajšnjem dogodku v Moravski Ostravi.

Bukarešta, 8. septembra. AA. (Stefani.) Eskadra angleške vojne mornarice na Malti bo uradno obiskala Romunijo. Angleške vojne ladje pričakujejo v Constanci 28. septembra

Diplomacija v Nürnbergu

Nürnberg, 8. sept. KTS. Delo strankinega kongresa teče dalje. Seja se vrsti za sejo, pri vseh je vedno navzoč tudi kancler Hitler. Danes je govoril šef nemškega tiska dr. Dietrich, ki je na podlagi obsežnega gradiva podal pregled delavnosti nemškega tiska. Za tem je Frank razložil uspehe narodno socialistične zakonodaje. Dr. Tot je podal poročilo o stanju nemških cest.

V Ribbentrop je sprejel snoči v Nürnbergu nemške diplomatske in konzularne zastopnike ter višje uradnike zunanjega ministrstva, ki sodelujejo na kongresu narodne socialistične stranke. Ribbentrop je imel z nemškimi diplomati konferenco, katere so se udeležili med drugimi tudi državni tajniki v zunanjem ministrstvu v. Weisshäcker, Bohle, Köppler, podtajnik Wehrmann, nemški veleposlaniki v Ankari, Buenos Airesu, Londonu, Moskvi, Parizu, Rio de Janeiru, Rimu, San Sebastianu, Varšavi in Washingtonu, kakor tudi nemški poslaniki v Belgradu, Bernu, Bruslju, Budimpešti, Bukarešti, Haagu, Helsinku, Kopenhagenu, Kovnu, Lizboni, Luksemburgu, Oslu, Pragi, Revalu, Rigu, Stockholmu, Teheranu in Tirani ter nazadnje tudi veliki število generalnih konzulov. Največje zanimanje je v inozemskih diplo-

Tudi Poljska ne dovoli sovjetski vojski prehoda preko svojega ozemlja

Varšava, 8. septembra. Iz krogov zunanjega ministrstva je izšla informacija v tisku, ki pravi, da so vse vesti, ki so jih te dni razširjali nekateri inozemski listi o stališču poljske vlade v sporu med Nemčijo in Češkoslovaško brez vsake dejanske podlage. Nekateri inozemski krogi so enostavno svoje mnenje o stališču, ki naj ga tozadevno zavzame poljska vlada, skušali naslikati kot dejansko stališče poljske republike. Zlasti pa je izmišljena vest, da bo poljska vlada izpremenila svoje dosedanje zadržanje za primer, če bi hotela rdeča armada priti na pomoč kakšni evropski skupini v primeru oboroženega spopada, skozi poljsko ozemlje. V tem oziru izjavljajo oficijelno,

V Maginotovi črti je 100.000 mož

Pariz, 8. sept. Po zadnjih ukrepih vlade se nahaja v Maginotovi liniji 100.000 mož, prav toliko, kolikor je predvideno za primer vojne. V dobi miru je v utrdbah 40—50.000 mož. Celotna francoska armada pod orožjem šteje 650.000 mož, od teh 200.000 v kolonijah. Večina čet je v severni in vzhodni Franciji. Pariška garnizija pa šteje 50.000 mož.

Pariz, 8. sept. b. Kakor poroča službeni »Tempse«, sta se večeraj pozno zvečer sestala zunanji minister Bonnet in angleški poslanik sir Eric Philip. Razpravljala sta o zadnjih vesteh iz Prage. Bonnet je takoj podzvel potrebne korake, da dobi iz Prage vsa poročila. Službeni krogi smatrajo, da se v poslednjih dveh ali treh dneh v položaju bistveno ni nič spremenilo. Francoska vlada je pa bila vendar prisiljena, da pokliče pod orožje nove rezerviste. Večraj so bili odpremljeni na Maginotovo linijo novi veliki transporti čet.

Tudi v Tunisu delna mobilizacija

Rim, 8. septembra. b. Agencija »La Colonie« javlja iz Tunisa, da so tudi v onem kraju francoski rezervisti poklicani pod orožje in da so v noči med 4. in 5. septembrom prišli v Tunis veliki transporti vojakov in vojnega materiala. Vojaki so bili takoj odvedeni v notranjost kolonij.

Uradni vojni list francoskega vojnega ministrstva objavlja danes celo vrsto osebnosti, ki so napredovale. Med njimi so tudi poveljniki kolonialnih čet v Tunisu, Algiru, Maroku in na Korziki.

Tudi Belgija zasedla obmejne utrdb

Pariz, 8. sept. Iz Bruslja javljajo, da je tudi Belgija s polnimi posadkami zasedla utrdba na meji.

Madžari zahtevajo za svoje so-narodnjake iste pravice, kakor jih bo ČSR priznala Nemcem

Budimpešta, 8. sept. b. Spor češkoslovaške vlade s sudetsko-nemško stranko je izzval tudi na Madžarskem velik interes. V poluradnih krogih se smatra, da je treba v slučaju izpolnitve želj sudetskih Nemcev ozirati se tudi na želje Madžarske in da se madžarski kraji, ki so zdaj v češkoslovaški republiki, vrnejo Madžarski, ali da se vsaj izvrši plebiscit, ki bo pokazal, da so madžarske želje popolnoma upravičene.

Z ozirom na napeto stanje v Srednji Evropi se javlja, da je Madžarska popolnoma mirna in da ni podzvela nobenih izrednih korakov, ker je prepričana, da se bo češkoslovaški problem rešil na miren in pravičen način. V slučaju, da se doseže sporazum med češkoslovaško vlado in sudetsko-nemško stranko, Madžarska želi, da Češkoslovaška prizna tudi Madžarom iste pravice, kakor jih prizna Nemcem

Stavka v Marseilleu končana

Marseille, 8. septembra. AA. (Havas.) Na večerajšnji sestanku so se pristaniški delavci odločili, da delajo pod pogoji, ki jim jih je stavil minister za javna dela.

New York, 8. septembra. AA. (Stefani.) Tukajšnje časopisje piše, da se bo Mussolini v svojem govoru, ki ga bo imel v kratkem, v glavnem dotaknil evropske krize in judovskega vprašanja. Ta napovedani Mussolinijev govor pričakujejo po vsem svetu z velikim zanimanjem in nestrpnostjo.

Berlin, 8. sept. c. Objavljajo, da je nemška vlada zaprosila v Tokiju za vso moralno pomoč v sedanjem času.

matskih krogih za sestanek med Hitlerjem in angleškim veleposlanikom sirom Nevilleom Hendersonom, ki mora biti danes. Večraj se je Henderson sestal s von Ribbentropom in so bile že na tem sestanku dogovorjene podrobnosti o tem, kaj naj se danes na sestanku obravnava.

Francoski veleposlanik pozdravlja Hitlerja

Nürnberg, 8. sept. c. Francoski veleposlanik v Berlinu Andre Francois Poneet je danes ob 11 dopoldne odpotoval v Berlin.

Včeraj je moral na čajanki kot dekan diplomatskega zbora pozdraviti Hitlerja. V svojem govoru je rekel med drugim, da so za »velike državnike pač tiste laviorke zmage najlepše, za katere ni nobena mati pretočila nobene solze za padlim sinom.«

Hitler ni odgovoril ničesar, pač pa se je z vsemi zelo pristrčno pozdravil. Na sestanku je nato govoril samo o vremenu in ni niti z besedo omenil trenutnega mednarodnega položaja. Pač pa so opazili, da je zelo pristrčno pozdravil angleškega veleposlanika.

Tudi Poljska ne dovoli sovjetski vojski prehoda preko svojega ozemlja

Varšava, 8. septembra. Iz krogov zunanjega ministrstva je izšla informacija v tisku, ki pravi, da so vse vesti, ki so jih te dni razširjali nekateri inozemski listi o stališču poljske vlade v sporu med Nemčijo in Češkoslovaško brez vsake dejanske podlage. Nekateri inozemski krogi so enostavno svoje mnenje o stališču, ki naj ga tozadevno zavzame poljska vlada, skušali naslikati kot dejansko stališče poljske republike. Zlasti pa je izmišljena vest, da bo poljska vlada izpremenila svoje dosedanje zadržanje za primer, če bi hotela rdeča armada priti na pomoč kakšni evropski skupini v primeru oboroženega spopada, skozi poljsko ozemlje. V tem oziru izjavljajo oficijelno,

Zagrebska vremenska napoved: Vetrovno in oblačno, temperatura slaba.

Zemunska vremenska napoved: Po večini jasno, v rečnih dolinah in kolihah zjutraj megla. Deloma oblačno čez dan. Temperatura počasi rase. Noči bodo še precej hladne.

Škandal z ljubljansko bolnišnico

Kadarkoli človek govori o ljubljanski bolnišnici, se mora v dnu svoje duše sramovati stanja, ki se ta humanitarni zavod v njem nahaja. Že nekaj let je to vprašanje pereče za vso Slovenijo. Pa še danes ne kaže, da bi se ta škandal odpravil, dasi vsi merodajni činitelji store vse, da bi se stanje vsaj popravilo.

Človek, ki se vozi s tramvajem mimo ljubljanske bolnišnice, mora vsak dan biti priča prizorom, da človeku zastane pamet, kako je kaj takega mogoče. Ob vsakem vremenu, poleti in pozimi prihajajo iz bolnišnice na berglah bolni ljudje s povezanimi udi. Komaj se premikajo do tramvaja. Včasih morajo take siromake kar na rokah do tramvaja prinesiti streljaji, ki jih nalože na tramvaj, s katerim se

nice so v takem stanju, da ni mogoče govoriti, da bi v njih bil ta namen vsaj količjak do-sežen. Zato pa je sedanje stanje prava kulturna sramota, ki pa pada nazaj na tistega, kateri je kriv, dasi moramo zaradi nje trpeti vsi Slovenci, ki nam je ta in taka bolnišnica namenjena. Zato odločno zahtevamo, naj država naši bolnišnici da tisto, kar ji gre, da bo lahko služila našim bolnikom, ali pa naj jo odstopi banovini, ki bo skušala najti sredstva, da se to vprašanje ugodno reši. Vsekakor pa mora tega škandala biti čimprej konec!

Slike, katere prinašamo, nam pričajo, kake so razmere na kirurškem oddelku, kako so operirani bolniki stisnjeni po dva ali trije skupaj na enem ležišču, ki se včasih niti postelja imenovati ne more. Nekateri siromaki morajo kar na nosilnicah ležati. Priznamo pa, da te slike niso bile posnete zadnje dni, ker je sedanja uprava silno skrbna, da bi s katimi rečmi, če bi prišle v javnost, ljudi ne razburjala. Slike so vsaj že leto dni stare. Zagotavljamo pa, da so razmere danes še mnogo slabše in tukaj nobeno slepmišenje od strani uprave ne bo nič pomagalo. Kot časnikarji imamo dolžnost in pravico, da izvedemo in povemo resnico. Vsako prikrivanje dejanskega položaja pa stvar le poslabša, ker se potem pri tistem, ki je v resnici vsega kriv, vzbujajo videzi, da je sedaj vse dobro, ko ne sliši nobenih pritožb več. Torej jasne in odločne besede bi tudi od strani uprave bile zelo na mestu.

odpeljejo do postaje in odtod domov. Stvar je namreč že tako dognana, da iz ljubljanske bolnišnice ni noben izpuščen ozdravljen, marveč mora iti domov, če je le na pol ozdravljen. Nič ne pomaga, ker prostora je treba za nujnejše slučaje, katerih je vsak dan v bolnišnici toliko, da ne morejo lažje bolnih niti več sprejemati.

Včasih pa se dogaja, da morajo odklanjati celo huje bolne ljudi, ker jih nimajo nikamor več položiti. Kdo ve, odkod pripelje kmečki voznik kakega siromaka, pa ga mora peljati domov, če ni že ravno na smrt bolan. Zavrnejo ga, ker ni prostora, ker so vsi koti in kotički na tistem oddelku že zasedeni.

Z eno besedo: Bolnišnica je za te razmere že davno mnogo premajhna, kar zlasti velja za kirurški oddelki. Nedostojen je oddelki za jete, še bolj nepopolna pa je ženska bolnišnica, kamor se sicer zatekajo ženske iz vse dežele, pa jih morajo pred vrati bolnišnice naganjati, češ da ni prostora.

Ne mnogo boljše pa so razmere po drugih oddelkih bolnišnice. Nedostojen je oddelki za jete, še bolj nepopolna pa je ženska bolnišnica, kamor se sicer zatekajo ženske iz vse dežele, pa jih morajo pred vrati bolnišnice naganjati, češ da ni prostora.

Največji med reveži je bolan človek. In tem revežem bi bilo treba njihovo gorje skušati lajšati, kar je mogoče. Toda naše bolniš-

Kulturni obzornik

K Jakobovi umetniški razstavi v Murški Soboti

Te dni doživlja Sobotna svojo prvo slikarsko razstavo. V skromni sobi hotela »Kronec« razstavlja svoja dela mladi prekmurški slikar Jakob Karel. S 45 deli stopa pred soboško in sploh slovensko občinstvo. To je njegov prvi večji nastop, ki se je izvršil po njegovi želji doma, v njegovem rojstnem kraju. Morda zato, ker hoče s tem posebej poudariti, da je iz te krajine izšel, da mu ona daje umetniško silo, da hoče predvsem njo predstaviti v umetniškem svetu.

Jakob je mlad umetnik. Svoje študije je opravil na umetniški akademiji v Zagrebu pri profesorju Tartagliji. Pred nedavnim je postal član društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani. Prvič se je pokazal pred slovensko javnostjo z dvema deloma na reprezentativni razstavi slovenskih likovnih umetnikov v Mariboru in žel lepo priznanje. Sedanja njegova razstava je pa samostojna in širše zasnovana, ter kaže domalega vsa njegova pomembnejša dela. Od 45 slik jih je večina v olju, nekaj pa je grafiki in akvarelov. Motivno so slike pretežno pokrajinski motivi iz slovenske krajine in iz Slovenskih goric, je pa tudi nekaj zelo dobrih portretov.

Od razstavljenih slik so najbolj značilne pokrajinske slike: Cesta iz Sobotne proti Rakičam, Kapela in pa obe sliki iz Slovenskih goric. V teh se izraža smer umetniškega ustvarjanja in iz njih se da razbrati njegova svojska odličen je tudi v svoji preprostosti portret slikarjeve matere.

Posebni Jakobove niso le v motivu, saj je prvi in doslej sploh edini prekmurški slikar umetnik, temveč tudi v ravni melanoliki, ki več ali manj izžareva iz vseh njegovih slik. Velika

Francoski bojovníki v Ljubljani

Ljubljana, 8. sept.

Danes je prišlo z vlakom v Ljubljano 175 francoskih bojovníkov solunske fronte, ki potujejo v Bitolj, da od tam obiščejo bojišče, na katerem je pred 20 leti hrabra francoska vojska skupaj s srbsko vojsko in vojnimi prostovoljci z zmago nad armado osrednjih sil dokončno odločila ustvaritev Jugoslavije. Ljubljana, kjer so se po prihodu z Bleda ustavili francoski borci le za kratek čas, jih je najsvetleje sprejela.

Na kolodvoru jih je pričakala množica meščanov, med njimi divizijski general g. Lukič, zastopnik bana prosvetni inspektor g. dr. Sušnik, francoski konzul Rembrand, predsednik zveze rezervnih oficirjev, zastopnik mestne občine g. dr. Mole, delegacija dobrovoljcev, g. prof. Jaklič za Francoski institut, številni oficirski zbor, častna četa vojske in godba.

Ko je vlak privozil z majhno zamudo na ljubljanski kolodvor, je zaigrala godba, nato pa so bojovníki ob izstopu iz vlaka navdušeno pozdravili številni meščani. Najprej jih je predsednik zveze rezervnih oficirjev pozdravil v francoski, v imenu ljubljanskih dobrovoljcev jih je nagovoril g. prof. Jeras, nato pa je sledil govor g. prosvetnega inspektorja Sušnika, ki jih je pozdravil v imenu bana g. dr. Natlačen in jim izrekel priskrbo dobrodoščilo. Poudarjal je, da so žrtve, ki so jih oni prinesli za Jugoslavijo, v največji meri pripomogle, da je vstala pred 25 leti Jugoslavija, ki je prinesla osvobodjenje tudi Slovincem. Zaradi tega se čutimo zelo srečne, da so se ustavili tudi pri nas v Ljubljani in porabljamo to priliko, da jim izrečemo vso hvaležnost. Tudi danes, po dvestih letih, imata Francija in Jugoslavija iste smotre in delata roko v roki za svetovni mir. Nato je želel, da bi se ti prijateljski stiki ohranili še naprej, oni sami pa naj bi odnesli iz našega mesta in iz naše dežele najlepše vtise. G. inspektor je zaključil svoj govor z vzklikom: »Vivent les Poilus d'Orient! Vive la France!«

Nato jih je v imenu ljubljanskega mesta pozdravil g. mestni svetnik dr. Mole, ki jim je želel prijetno bivanje v Ljubljani in srečno pot po Jugoslaviji. Za podravom g. dr. Moleta je povzel besedo francoski konzul g. Rembrand, ki je goste pozdravil v imenu francoske kolonije. Na vse te pozdrave je odgovoril predsednik »Poilus d'Orient« g. Chanterac, ki se je zahvalil vsem govornikom, nato pa v jedrnatih besedah popisal vse prijateljske stike, ki že od velikega Napoleona vežejo Francijo z Jugoslavo. Spominjal se je Ilirije, bojev v svetovni vojni na solunski fronti, trpljenje in junastvo dobrovoljcev, ki pa ga je kronala končna zmaga z ustvaritvijo Jugoslavije. Želel je, da bi prijateljstvo, ki še sedaj veže Francoze in Jugoslavo, ostalo še naprej trdno ter je končal svoj govor z vzklikom »Živela Jugoslavija!«

Nato je godba zaigrala jugoslovansko himno, potem pa se je razvil s kolodvora lep spreved, ki mu je na čelu korakala vojaška godba in častna četa, za njo pa dvanajst zastav posameznih društev francoskih bojovníkov in za njimi bojovníki. Spreved, v katerem je šlo tudi veliko številu ljubljancev, je krenil skozi gost špalir na obeh straneh ulic proti spomeniku Ilirije, kjer je pred-

sednik g. Chanterac na grob francoskega neznanega vojaka iz Napoleonovih vojn položil krasen lavorov venec. Vse občinstvo je nato počastilo spomin tega vojaka s kratkim molkom, nato pa je spreved krenil na Mestni trg, kjer so bojovníki pred spomenik kralja Petra I. položili lavorjev venec. Za tem so bojovníki odšli v restavracije k Mikliću in na koolodvor, kjer so večerjali, nato pa so ob 8 zvečer nadaljevali svojo pot proti Belgradu.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Povoženi orožnik Temnikar Franc umrl

Celje, 8. septembra.

»Slovenec« je poročal o veliki nesreči na železniški progi pri Savi, kjer je brzi vlak povozil orožnika Franca Temnikarja, ki so ga hudo ranjenega prepeljali v celjsko bolnišnico. Poškodbe nesrečnega orožnika pa so bile tako hude, da za siromaka ni bilo nobene rešitve več. Temnikar je sredi ob tri četrt na osem izdihnil svojo dušo. Naj mu sveti večna luč! Hudo prizadetim svojcem naše sožalje!

Elektrifikacija Litije zagotovljena

Banovinske elektrarne bodo gradile 23 kilometrov dolg daljnovod do Litije

Banovina je v zadnjih letih pokazala izredno razumevanje za vse panoge javnih del, ki posredno ali neposredno služijo dvigu našega gospodarstva in prometa. Nikjer pa ni dosegla tako velikih uspehov, kakor v elektrifikaciji slovenskega ozemlja. Smoteno delo zadnjih let, ki ves čas jasno kaže, da gre elektrifikacijska politika po dobro premišljenem gospodarskem načrtu, pa je omogočila, da se je omrežje banovinskih elektrarn ponekod že tako gosto razpredlo po naši deželi, da ne zaostajamo za sicer naprednejšimi tujimi deželami. Posebno pomembno je elektrifikacijsko delo banovine zato, ker se drža banovina načela, naj se elektrificirajo ne le bogatejši in po številu prebivalstva močnejši kraji, ampak vsi kraji, ki pridejo za elektrifikacijo v poštev in ki tudi za sedaj ne nudijo banovinskim elektrarnam nikakršnih koristi. S tem, da ne odloča pri elektrifikaciji le gospodarski ampak tudi socialni moment, je mogoče, da se elektrificirajo kraji, ki sicer nikdar ne bi prišli do elektrike in tako tudi nikdar do ugodnejših možnosti napredka in zboljšanja svojega gospodarstva. Jasno je, da elektrifi-

20 letnica Slovenske krajine in 25 letnica Novin

Po vsej Sloveniji se vrstijo nedelje za nedeljo veličastne manifestacije ob 20 letnici Jugoslavije, Tudi Slovenska Krajina se pripravlja, da dostojno proslavi obletnico združitve z brati skemu narodu, domovini in državi.

Ob tej priliki se bomo spomnili vseh prekmurskih hrabrih in močnih mož, ki se niso ustrašili borbe z madžarskim nasiljem za slovensko zemljo, za slovenski jezik. Dosegli so svoj namen. Ljudstvo je ohranilo slovensko besedo, obdržalo je slovensko zavest in vero svojih prednikov.

Vsi, ki čutimo zvestobo do narodovih izročil, se zberemo 11. septembra v Crensovcih, v Slovenski Krajini, da izpričamo pred vsem svetom zvestobo veri naših pradedov, slovenskemu narodu, domovini in državi.

V soboto, 10. septembra: Ob 8 zvečer odkritje spominske plošče na »Našem domu« in kres.

V nedeljo, 11. septembra: Od pol 8 do pol 9 zbiranje na določenih prostorih. Ob 9 obhod po vasi na zborovalno mesto. Ob 10 sv. maša na prostem, ki jo bo imel prevz. knezoškof g. dr. Jožef Ivan Tomažič. Po sv. maši zborovanje, na katerem govori voditelj slovenskega naroda g. dr. Anton Korošec.

Popoldne ob 3 po večernih bo telovadni nastop slovenskih fantov in deklet.

Spominski trak velja kot vstopnica za telovadnih nastop.

fikacija po takih načelih zahteva težke investicije, ki se le počasi, ali celo slabo odplačujejo. Vendar banovina ne stremi za tem, da bi od elektrifikacije imela posebne dobičke. Dohodke, ki jih ima, pa zopet porablja za nave elektrifikacije.

Med številnimi kraji, ki so si želeli priključka na banovinsko električno omrežje, je tudi Litija. Banovinske elektrarne so že del časa imele pripravljene načrte za elektrifikacijo Litije ter so čakale le še za to potrebnih denarnih sredstev. Tudi daljnovod za visoko napetost 20.000 voltov, ki naj bi šel iz Doba pri Domžalah do Litije, je bil že pred par leti komisioniran. V zadnjem času so dobile Kranjske deželne elektrarne nave kreditne in bodo za to v kratkem začele s potrebnimi gradbenimi deli za priključek Litije na svoje omrežje. Zgradijo bodo najprej daljnovod, ki pojde iz Doba pri Domžalah do Litije in ki bo dolg 23 kilometrov. Daljnovod bo šel iz Doba mimo Kratine skozi Moravce in mimo Hotiča ter Kresnic do Litije. V Litiji je bila že pred leti zgrajena transformatorska hišica za ta daljnovod, vendar so tedaj krajevni činitelji preprečili elektrifikacijo. Ob progi daljnovoda bo mogoče elektrificirati vse bližnje kraje, z odcepi daljnovoda pa bo omogočena tudi elektrifikacija daljne okolice. S 3 kilometre dolgim odcepom bo mogoče elektrificirati Lukovico in St. Vid pri Lukovici z okolico. Krajevni činitelji se že zelo zanimajo za elektrifikacijo. Moravce same bodo z lahkoto elektrificirane, če bo le prebivalstvo izpolnilo splošne pogoje za elektrifikacijo in plačalo pripadajoči elektrifikacijski prispevek. Poseben 3 km dolg odcep bo vodil električno energijo do Vač, ki bodo prav tako elektrificirane z okolico vred. V bližini Hotiča bo postavljena posebna transformatorska postaja, iz katere se bo napajalo omrežje za elektrifikacijo Hotiča in okolice. Daljnovod bo šel v bližini Kresnic čez Savo, tako da bodo tudi Kresnice in okolica mogle dobiti električno razsvetljavo.

V Litiji se bo na daljnovod deloma priključila tudi litilska industrija in ki je bila zato že svoj čas zgrajena transformatorska postaja v bližini tovarne Mautner. Iz Litije se bo dal daljnovod podaljšati še do Ponovič, odnosno Save z 3 in pol km dolgim odcepom. Poseben odcep, dolg 2 in pol km pa bi se dal napeljati do Smartna pri Litiji, ki je sicer s krajevnimi elektrarnami začasno elektrificirano, vendar tam še vedno primanjkuje električnega toka.

Ves daljnovod z vsemi odcepi bi bil dolg 35 in pol km in bi zajel ozemlje, ki bi ga zasebna podjetnost je zlepa ne bi elektrificirala, ker zahteva raztresenost in oddaljenost posameznih krajev precejšnje investicije. Tih investicij pa zaradi razmeroma majhnega števila prebivalstva v teh krajih ne bi bilo mogoče amortizirati a plačali za porabljeni električni tok ali s tako nizkimi elektrifikacijskimi prispevki, kakor jih zahtevajo KDE. Le banovina, ki skuša s elektrifikacijo dvigniti gospodarsko in kulturno stanje prebivalstva v splošnem, je imela pogum, da je sledeč socialnemu namenu elektrifikacije, vetavila v gradbeni elektrifikacijski program najbližje bodočnosti elektrifikacijo teh krajev.

Glavna kolektura državne razredne loterije

„VRELEC SREČE“

Alojz Planinšek
Ljubljana, Beethovnova ul. 14

zopet obvešča cenjene igralce, da je srečka št. 32670, kupljena v moji kolekturi

zadela Din 1,000.000'—

Tudi druge srečke so zadele večje dobitke

Kaj je v Španiji za smeh

Kdor bi mislil, da se v Španiji po oliko grozotah bratomorne vojne ne znajo nič več smejati, bi se jako motil. To ljudstvo je navzlic vsemu še zmeraj polno optimizma in zaupanja v božje čase.

Govornik brez strahu

Kakor so strašni vtisi, ki jih dobiš v bivših vojnih pokrajinah in kakor te presune pogled na neštete ranjence in v črno oblečene ženske, tako se ti duša kar zasmeje, čim vidiš brezskrbno vedrost, ki gleda z njo mešan, kmet in vojak na sedanjo »situacijo«.

Kar več raznih zgodbic je zaživelo iz teh dni, ki je njih resničnost izpričana in ki je njih burkasta šegavost včasih take vsebine, da ti kar sapo zapre.

Tako mi je, na primer, pripovedovala neka gospa v hudih dneih ofenzive ob Ebru, ki se je pravkar še mogla z begom rešiti iz Katalonije, pričujočo zgodbi:

V nekem varieteu v Barceloni je pravkar popoldanska predstava. Prostor je nabito poln, pa večini so sami vojaki in častniki rdeče armade. Na najboljših sedežih sedijo prvaki sovjetskih oblasti s svojimi »damami«. Tedaj stopi na oder »govornik«. Je Španec, ni prijatelj rdečih in le zaradi težavnih razmer opravlja to službo. Dan za dnem je moral, dasi od srda ves zaripel, govoriti rdeči družali po volji. Zdaj ne zmora tega več, in ker je junaki človek, sklene, da bo končal s temi nastopi. »Gospoda moja,« začne govoriti, »danes vam bom nekaj čisto novega predlagal. Kaj pravite, kakaj bi bilo, če bi zemljevid Evrope popolnoma preobrnil? (Poslušalci so silno navdušeni.) Dostoj je bil sever zmeraj zgoraj, in vendar ne more nihče reči, zakaj je tako. Dajmo, pahnimo ga s prestola in stvar preobrnil! Kaj vidimo? Spodaj je Francija, ob strani Italija in Nemčija, zgoraj Španija.« (Kar pomeni: Dol e Francijo, ob strani sta nam Italija in Nemčija, žive Španija, kar je bojni klic nacionalistov!)

Se preden so rdeči razumeli pomen teh dvoumnih besed, je govornik izginil z odra in srečno ušel razjarjenim oblastnikom.

Rdečim je sapo zaprlo

Na sličnem pozorišču se je razvila neka druga zgodba, ki zlasti dobro pokaže nervoznost rdečih močnikov, ki se v svojem lastnem gnezdu ne čutijo več na varnem. Da bo zgodba bolj jasna, je treba pripomniti, da že dve leti vsak Španec obeh front natančno pozna glas generala Queipa de Llanu. Odkar se je vojna začela, se ni bilo več, da bi ta neumorni pobornik nacionalistov ne bil prav sarkastično govoril španskemu narodu. »Zdaj se, ko da je ta izvrstni vojskovodja in besednik povsod pričujoč in zato sta njegova osebnost in njegov glas znana prav tako sovrážniku kot prijatelju. Nekega večera so v Madridu razkazovali sovjetski film. Kino je takaj poln, da se vse kar gnete in večinoma so to sami vojaki mednarodne brigade. Pravkar je odmor, a luči še ni. Tedaj je nenadoma iz teme slišati značilno odhrkanje, s katerim sleherni večer začne govoriti Queipo de Llanu, in nato besede, ki z njimi zmeraj začne: »Buenas noches, señores! — Za hip je vse tiho, rdečim je sapo zaprlo: Queipo je tu prav med njimi! In nato nastane pravcati pekel — reši se, kdor se more! Vse se gnete ven. Prav v rdečem Madridu je že general! Bežimo pred tem strašnim človekom, ki zadošča že njegov glas, da so vsi kot brez glave! Nikogar ni, ki bi imel toliko prisebnosti, da bi prijel tistega predzreža, ki si je med rdečih privoščil tako nevarno burko, da je posnema generalov glas.

„Neskončne“ kolone vojakov

Kako v nacionalni Španiji častijo tega človeka, častnika z izrazito učenjaško glavo in s tako dovornostjo, pričajo neštete zgodbe, ki krožijo okrog njegove osebe. Ni ga ilustriranega lista in ne izložbe, kjer bi ne bilo njegove slike. Neki častnik mi je povedal o njem:

Bilo je med boji za Seviljo. Nacionalne čete so bile v hudi zagati. Queipo de Llanu, ki je storil vse, da zavzame mesto, se ni prav nič oziral na svojo osebno varnost, vendar je bilo vse zaman. Vsa okolica je bila zasedena po rdečih četah, a tudi mesta samega še niso zavzele njegove čete. Po cestah in hišah je se mrgolelo rdečih strankarjev. Ojačenja ni bilo pričakovati, poglavito je bilo le to, da bi nasprotnik ne zvedel, kako malo je nacionalnih čet na razpolago.

Tedaj je general poskusil še poslednjo rešitev iz zagate. Med maloštevilno rezervo je imel tudi peščico Maročanov, ki se jih sovrážniki na vso moč bojijo. Te črnce, komaj 50 mož, posadi po štiri in šest v zaprte tovorne avtomobile in jim ukaže, naj se vozijo po mestu. V besnem diru hrumijo avtomobili po cestah. Poleg slehernega šoferja štrlijo izpod skrivališča puškine cevi in divje bliskajoče se oči Maročanov na Seviljčane, ki so se dotlej še zmeraj obotavljali, da bi se priključili nacionalistom. A s slehernega avtomobila, ki je opravil to divjo vožnjo po mestu, poskačejo oboroženi Maročani zmeraj pred meštem in splezajo v drug avto in se iznova peljejo skozi mesto. Zmeraj drugi vozovi, neskončna kolona voz

sami Maročanov, navidezno novih čet drevi po cestah, dokler ni ustrahovan poslednji Seviljčan. In sprito te neskončne množice divjih Maročanov odloži puško tudi najzagrizenejši »rdečkar«. Nihče ne slutiti, da je uprizorjena ta neskončna vojska po načinu kakega najpreprostejšega cirkusa z dežele.

Ukradeni grom

Pa ne le to! Kar je dosegla blazna drznost njegovih Maročanov, je še prekosil in izpopolnil general sam, ko je začel govoriti skozi mikrofoni in ko je nenehoma govoril večer za večerom tja na

nasprotno stran, kjer so rdeče čete še zmeraj v velikem loku objemale mesto. Bolj in bolj se vdajajo čaru njegovega glasu, ki jim tako prepričevalno zatrjuje, da je Sevilja padla. In v onemoglem srdu nastavijo cevi svojih baterij tjakaj, kjer vedo, da je general pri mikrofoni. Toda general je tako brezbržen za nevarnost, da se vsa situacija izmalči v prizor norčave burke. Čim bliže zadevajo sovražni izstrelki, tem bolj hrupno so ališati detonacije po radiu, po vsej Španiji, bolj hladnokrvno zatrjuje njegov glas: »Saj slišite, gospoda moja, kako grmijo naši zmagovalni topovi!«

Z nürnberškega zborovanja: Hitler je tu!

Filmske zanimivosti

Največji denarni uspeh v ameriških kinematografih je zadnje čase dosegel po poročilih ameriškega filmskega tiska »Robin Hood«, zgodovinsko delo iz angleških bojev z normanskimi osvajalci v srednjem veku. Glavna postava v filmu je legendarni junak Robin Hood, simbol angleškega boja za neodvisnost. V filmu ga predstavlja simpatični Errol Flynn, znan iz »Poročnika indijske brigade« itd. Filmu je pripomogla k uspehu stvarna, zanimiva vsebina in pa dejstvo, da je izdelan po izpopolnjenem Tehnikolor-sistemu, ki je skoraj dosegel tako zaželeni ideal naravnih barv.

Celotna dolžina filma, ki so prišli v promet prvo četrtletje letos, znaša po podatkih nemškega Zavoda za raziskovanje konjunktura 220.548 m. Število filmov znaša 393. Štirideset od teh jih je tako imenovanih velikih filmov z dolžino 99.979 m. V primeri z enakim časom lani se je proizvodnja

Najhitrejši človek sveta si lika hlače

Jesse Owens, trikratni olimpijski zmagovalac v Berlinu in najhitrejši človek sveta, je v Ameriki odprl podjetje za čiščenje in likanje oblek.

Lindbergh z ženo v Pragi

Botem, ko je moral v Olomuco zasilno pristati, se je Lindbergh z ženo ustavil v Pragi.

Svetovni prvak kolesarjev

Na kolesarskih tekmah v Valkenburgu na Holandskem je dobil svetovno prvenstvo Švicar Knecht.

Med mašo treščilo v cerkev

Nad pokrajino Piacenza neprestano divjajo viharji in lijejo plohe z neba. Potoki in hudourniki donesajo vodo v dolino, da je povsod pavodenj. Škoda je velika. V pokrajini Tarent je med silnimi nalivi divjal tudi besen vihar s hitrostjo po 120 km na uro. V hipu so bile ceste in njive pod vodo. V mestu ni bilo več električnega toka. V nekega mehanika je treščilo in ga ubilo. Nekega 54 letnega kmeta iz Riminija je smrtno zadela strela v stanovanju njegovega prijatelja. V Marinari Pisi pa je med mašo treščilo v odtodno frančiškansko cerkev in zadelo nekega frančiškana, ki ga pa ni ubilo.

Največja katedrala na svetu

Liverpool bo imel največjo katedralo na svetu in dve največji katedrali na Angleškem, ko bosta dokončani katedrala Jezusa Kristusa, to je katoliška, in katedrala anglikanske cerkve. Katoliška katedrala bo veljala 3 milijone funtov šterlingov in bo večja kakor je cerkev sv. Petra v Rimu, ki je dosedaj največja na svetu. Njen arhitekt je sir Edwin Lutyens. Zgrajena bo v renesansem slogu. Anglikanska katedrala pa je zamišljena v modernem gotskem slogu. Njen arhitekt je Giles Scott, ki je katoličan. Začeli so jo zidati 1904. leta in bo končana po načrtu leta 1950. Katoliško katedralo so začeli zidati 1933. in bo popolnoma dokončana v sto letih. Gradbeni prostor zavzema pet hektarjev.

Telefon z videnjem v daljavo

Tak telefon bodo razstavili na veliki londonski razstavi radio-aparatov. Mali aparat tehta le 800 gramov in vendar odlično deluje.

„Štirideset let“

»Štirideset let« je naslov filma, ki so ga opravili na Holandskem zaradi štiridesetletnega jubileja vladanja kraljice Viljemine. Narejali so ga nekaj v prostorih filmskega studia v Haagu, nekaj pa zunaj na prostem. Vso stvar je vodil ravnatelj Oetwilt in vsi igralci (razen enega) in igralke so holandski umetniki in umetnice. Izjema je bil Edmond T. Greville, ki je vodil režijo. Scenarij je napisal holandski dramatik Ben van Eijsseltijn. Ta je vpletel večje zgodovinske dogodke, ki jih je bila poslednjih štirideset let polna holandska zgodovina, v življenjsko zgodbo dveh holandskih družin, katerih razvoj vidi gledalec skozi tri človeške rodave. Tako je postal ta film vprav zgledni film, ki oživlja v gledalcih ves potek holandske zgodovine poslednjih let. — Tehniška plat filma je odlična. Film bodo v prihodnji seziji igrali po vseh holandskih mestih.

Popolna postrežba

»Če imate kako sredstvo, da bi lasje rastle, prosim!«

»Kakšno barvo pa želite?«

Republikanski slon je podivjal

Obe veliki stranki Združenih ameriških držav, republikanska in demokratska, imata vsaka svojo žival v grbu. Demokrati imajo osla, republikanci pa slona. Zaradi kongresnih volitev, ki bodo novembra meseca, si republikanci belijo glavo, kako bi svojo stranko, ki je zdaj že precej dolgo pri tleh, spravili spet kvišku. Na nekem zborovanju v Čikagu so mimo drugih predlogov nasvetovali tudi tega, da bi bilo dobro spremeniti zunanje lice slona v grbu. Republikanski slon je namreč videti jako pohleven in potr, skoraj tako, kot kak »purgar«, ki pravi, češ, »mene vsa politika nič ne briga...«. To pa ni bojni klic za volitve. Zatorej so naročili nekemu umetniku, da naj napravi takega slona za v grb, ki prav divje drvi naprej in ki bo na človeka napravil vtis, da tej stranki ne more biti nihče kos. Načrt je bil republikancem silno všeč in so ga dali koj v stotisočih lepkih in milijonih lističih razširiti. Kako pa so se republikanci začudili, ko so že čez nekaj dni objavili demokratski listi sliko novega republikanskega slona, le da je bila pod repom dodana risba čebele in podpis: »Rooseveltova čebela je celo starega slona spravila v dir.«

